

Μήνυμα χωρίς παραλήπτη

Του **Κωστή Παπαϊωάννου**

Κανείς δεν ισχυρίζεται πως οι εκλογές είναι μέσο άσκησης της λαϊκής κυριαρχίας. Αλλά και κανείς δεν ελπίζει πια πως θα μπορέσει να κυβερνήσει την κοινωνία ερήμην της κοινωνίας. Έχουν μεταβληθεί επομένως οι εκλογές σε έναν μηχανισμό επίδοσης μηνυμάτων. Η ανάγνωση και η ερμηνεία τους μπορεί να βοηθήσει το πολιτικό σύστημα να παρατείνει την επιβίωσή του, δεν μπορεί όμως να αποτρέψει την χρεοκοπία του.

Στις τελευταίες εκλογές μεταφέρθηκαν δύο μηνύματα: Το μέγεθος της αποχής κατέστησε προφανές ότι ουδείς παίρνει στα σοβαρά την σημασία των εκλογών. Η αποθέωση του αντάρτικου και η πολυχρωμία των αποτελεσμάτων, και ειδικά οι περιπτώσεις Τσίπρα και Ψωμάδη, έδειξε πως οι τοπικές κοινωνίες αντιδρούν με τα δικά τους κριτήρια. Καθόλου σύμφωνα με τις λογικές του εκλογικού μάρκετινγκ.

Από την άλλη μεριά, τα μηνύματα διαβάστηκαν απ' όλους ακριβώς με τον ίδιο τρόπο. Θρίαμβος μεν, αλλά θρίαμβος συγκρατημένος λόγω της απαξίωσης του πολιτικού συστήματος. Μια τέτοια ανάγνωση είναι ασφαλώς θλιβερή αλλά απολύτως δικαιολογημένη. Εκφράζει τον μόνιμο τρόπο αλλά και την προσωρινή ανακούφιση ότι το πολιτικό σύστημα γλύτωσε για μια ακόμα φορά την κατάρρευση.

Οι εκλογές δείχνουν ότι οι πολιτικές επιχειρήσεις, ακολουθώντας τις οικονομικές, αναπροσαρμόζουν την στρατηγική τους. Από την επιδίωξη κερδών και υπερκερδών στρέφονται σταδιακά στην απλή αποφυγή μιας βραχυπρόθεσμης κατάρρευσης. Τρία χρόνια μπροστά μπορούν να δουν οι σύμβουλοι των οικονομικών επιχειρήσεων, μέχρι τις επόμενες εκλογές μπορούν να δουν και οι σύμβουλοι των πολιτικών επιχειρήσεων. Δεν τους είναι ευχάριστο ότι οι μισοί εκλογείς απείχαν, δεν μπορούν όμως να κρύψουν την ευτυχία τους ότι οι άλλοι μισοί δεν απείχαν.

Η κοινωνία συμμετέχει στις εκλογές γιατί ξέρει ότι ένα κάποιο πολιτικό σύστημα είναι απαραίτητο. Ξέρει όμως επίσης ότι είναι απαραίτητο ένα σύστημα κοινωνικής συγκρότησης και όχι ένα σύστημα κοινωνικής διάλυσης. Αυτό το γενικό μήνυμα, το απηύθυνε, κουτσά στραβά, μέχρι το τέλος του εμφυλίου, στην κοινωνία η Αριστερά, σήμερα το απευθύνει η κοινωνία στην Αριστερά.

Δεν υπάρχει πλέον Αριστερά να το παραλάβει!